

Sygn. akt II CZ 187/12

POSTANOWIENIE

Dnia 14 lutego 2013 r.

Sąd Najwyższy w składzie :

SSN Anna Kozłowska (przewodniczący)

SSN Hubert Wrzeszcz (sprawozdawca)

SSN Kazimierz Zawada

w sprawie z powództwa E. S.
przeciwko Gminie Miasto T.
o zapłatę,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym
w Izbie Cywilnej w dniu 14 lutego 2013 r.,
zażalenia powoda
na postanowienie Sądu Okręgowego w P.
z dnia 10 sierpnia 2012 r.,

oddala zażalenie.

Uzasadnienie

Postanowieniem z dnia 10 sierpnia 2012 r. Sąd Okręgowy odrzucił skargę kasacyjną powoda na skutek uiszczenia należnej od niej opłaty po upływie ustawowego terminu.

Z uzasadnienia tego orzeczenia wynika, że postanowieniem z dnia 15 czerwca 2012 r. wymieniony Sąd Okręgowy oddalił wniosek powoda o zwolnienie go od opłaty od skargi kasacyjnej. Odpis tego postanowienia doręczono profesjonalnemu pełnomocnikowi procesowemu powoda w dniu 21 czerwca 2012 r. Tego dnia rozpoczął bieg – zgodnie z art. 112 ust. 3 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w prawach cywilnych (tekst jedn.: Dz. U. z 2010 r., Nr 90, poz. 594 ze zm.; dalej – „u.k.s.c.”) termin do uiszczenia opłaty i upłynął w dniu 28 czerwca 2012 r. Tymczasem opłata od skargi kasacyjnej została uiszczona w dniu 13 lipca 2012 r. Skarga podlegała zatem odrzuceniu z powodu nieuiszczenia opłaty w terminie (art. 398⁶ § 2 k.p.c.).

W zażaleniu pełnomocnik powoda zarzucił naruszenie art. 112 ust. 3 u.k.s.c. oraz art. 398⁶ § 2 k.p.c. i wniósł o uchylenie zaskarżonego postanowienie i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 112 ust. 2 u.k.s.c., jeżeli wniosek o zwolnienie od kosztów sądowych zgłoszony przed upływem terminu do opłacenia pisma został prawomocnie oddalony, przewodniczący wzywa stronę do opłacenia złożonego pisma, na podstawie art. 130 k.p.c. Przepisu tego nie stosuje się - w myśl art. 112 ust. 3 u.k.s.c. – jeżeli pismo podlegające opłacie w wysokości stałej lub stosunkowej obliczonej od wskazanej przez stronę wartości przedmiotu sporu lub wartości przedmiotu zaskarżenia, zostało wniesione przez adwokata, radcę prawnego lub rzecznika patentowego. W takim przypadku, jeżeli wniosek o zwolnienie od kosztów sądowych złożony przed upływem terminu do opłacenia pisma został oddalony, tygodniowy termin do opłacenia pisma biegnie od dnia doręczenia stronie postanowienia, a gdy postanowienie zostało wydane na posiedzeniu jawnym - od dnia jego ogłoszenia. Jeżeli jednak o zwolnieniu od

kosztów sądowych orzekł sąd pierwszej instancji, a strona wniosła zażalenie w przepisany termin, termin do opłacenia pisma biegnie od dnia doręczenia stronie postanowienia oddalającego zażalenie, a jeżeli postanowienie sądu drugiej instancji zostało wydane na posiedzeniu jawnym - od dnia jego ogłoszenia.

W świetle przytoczonego art. 112 ust. 3 zdanie pierwsze i drugie u.k.s.c. nie ulega wątpliwości, że Sąd Okręgowy trafnie stwierdził, że opłata od skargi kasacyjnej została uiszczona po upływie ustawowego tygodniowego terminu do jej uiszczenia. Zachodziła zatem – wbrew odmiennemu stanowisku skarżącego – wskazana przez Sąd podstawa do odrzucenia skargi kasacyjnej.

Błędne jest również przekonanie skarżącego, że postanowienie Sądu Okręgowego z dnia 15 czerwca 2012 r. podlegało zaskarżeniu do Sądu Najwyższego. W orzecznictwie Sądu Najwyższego zostało wyjaśnione, że na postanowienie sądu drugiej instancji oddalające wniosek o zwolnienie od kosztów nie przysługuje zażalenie do Sądu Najwyższego, ponieważ postanowienie to należy do żadnej z kategorii postanowień przewidzianych w art. 394¹ § 1 i 2 k.p.c. Może ono natomiast zostać skontrolowane pośrednio, jeżeli skarga kasacyjna, na skutek niezwolnienia strony od kosztów sądowych i nieuiszczenia opłaty od skargi albo uiszczenia jej po terminie, została odrzucona, a w zażaleniu na postanowienie o odrzuceniu skargi kasacyjnej skarżący wniesie o rozpoznanie postanowienia w przedmiocie zwolnienia od kosztów sądowych na podstawie art. 380 w związku z art. 398²¹ k.p.c. Jednakże w sprawie, w której stroną reprezentuje profesjonalny pełnomocnik procesowy, przewidziany w art. 380 k.p.c. wniosek powinien być jednoznacznie sformułowany, gdyż nie ma podstaw do przypisywania pismom wnoszonym przez profesjonalnego pełnomocnika treści wprost w nich nie wyrażonych (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 2 marca 2012 r., II CZ 173/011 i 17 lipca 2008 r., II CZ 54/08, niepubl.). Zażalenie nie zawiera wniosku przewidzianego w art. 380 k.p.c. W konsekwencji, kwestia zasadności odmowy zwolnienia od opłaty od skargi kasacyjnej nie podlegała kontroli w postępowaniu zażaleniowym.

Poza kontrolą zażaleniową znajduje się także zarzut naruszenia art. 176 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej zmierzający w istocie do zakwestionowania

zasadności postanowienie Sądu Okręgowego w P. z dnia 3 lipca 2012 r., którym odrzucono zażalenie skarżącego na postanowienie z dnia 15 czerwca 2012 r. oddalające wniosek o zwolnienie od opłaty od skargi kasacyjnej, albowiem kwestia odrzucenia tego zażalenia nie stanowi przedmiotu rozstrzygnięcia zaskarżonego postanowienia.

Z przedstawionych powodów Sąd Najwyższy orzekł, jak w sentencji postanowienia (art. 398¹⁴ w związku z art. 394¹ § 3 k.p.c.).